

[Jørgen Jørgensen (Lejre).]

de unge selv og for det erhvervsliv, der har brug for deres arbejdskraft. Dette gælder vel navnlig landbruget, som i så udpræget grad får sit arbejde udført af unge vordende landmænd. Og for de unge, der har stået i lære, eller de unge, som læser og har fået udsættelse med soldatertjenesten, til eksamen er overstået, vil halvandet års soldatertjeneste meget ofte betyde, at fremtidsmuligheder forspildes, og at noget slås i stykker, som ikke senere kan genoprettes. Også de unges muligheder for ophold på højskoler og fagskoler af forskellig art vil blive gjort meget vanskelig gennem denne lange soldatertjeneste, og når vi til, at der bliver en almindelig ombytning af højskoleophold med soldatertjeneste, tror jeg, man meget snart vil erfare, at dette ikke vil styrke den folkelige og kulturelle udvikling i vort folk. De allerfleste unge, der er inde som soldat, har en følelse af, at tiden er spildt. De kan forsones sig med uddannelsestiden og nogle få måneder derefter, men et helt år — efter at den egentlige uddannelse er færdig — bliver det vanskeligt at tilrettelægge på en sådan måde, at soldaterne kan synes, at tiden er anvendt forsvarligt, og er det en almindelig opfattelse indenfor soldaternes rækker, at tiden er spildt, bliver spørgsmålet om disciplinen også et problem. En forudsætning for at kunne holde disciplin i hæren er dog, at soldaterne i nogen grad har forståelsen af, at de løser en samfundsopgave, at den tjeneste, de udfører, anses for nødvendig for landet. Men denne opfattelse vil ikke være rådende hos ret mange unge, når de første 8—10 måneder er gået. Jeg tror, det vil være såre vanskeligt at udfylde de sidste 8—10 måneder af tjenestetiden på en sådan måde, at indtrykket af at tiden er spildt ikke i stigende grad vil fæstne sig hos soldaterne.

Jeg forstår heller ikke helt, at 6 måneders uddannelse er nødvendig, for at soldaterne kan regnes for fuldt uddannede. Yderligere var der jo den mulighed for at spare på indkaldelserne, at der til enhver tid var en passende styrke af uddannede frivillige soldater til rådighed, altså at forøge antallet af den såkaldte faste kerne til aflastning af de øvrige soldaters tjenestetid.

Den 18 måneders tjenestetid betyder også, at store skattebyrder skal pålægges befolkningen. Finansministeren fremhæver meget ofte, at Danmark er et af de lande, hvor befolkningen har en efter omstændighederne høj levestandard; det fremhævede ministeren også i dag. Men levestandarden er jo i betydelig grad nedadgående. De fulde virkninger af dette

års store skatter og kreditpolitikken indflydelse er jo endnu slet ikke slået igennem. Hvordan vil levestandarden være for store dele af befolkningen om et halvt år eller et helt år, når de øgede udgifter til militæret skal betales? Har vi om nogle måneder op imod 100 000 arbejdsløse og kreditstramningen i forbindelse med de stadigt stigende importpriser sætter en del erhvervsvirksomheder i stå, hvordan bliver da muligheden for skattebetaling et år eller to frem i tiden?

Vi har her i landet haft en mere ligelig indkomstfordeling, det vil sige forholdsvis færre meget fattige end i mange andre af de lande, vi nu bliver sammenlignet med. Men der bør vi dog tage i betragtning, at vi nu i nogle år har haft gode høstår og så godt som fuld beskæftigelse. Sker der ændringer heri, og det gør der i hvert fald for beskæftigelsesvedkommende, så vil den nuværende levestandard ikke kunne opretholdes, og regeringens forslag forpligter os til store udgifter for vort land uden hensyn til, hvordan landets økonomiske stilling bliver i tiden fremover.

Bolignøden kan man formentlig heller ikke se bort fra, når man taler om befolkningens levestandard. Jeg så fornylig et referat fra et møde af arkitekter, hvor det var gjort op, at 200 mill. kr. årlig til kasernebyggeri svarer til ca. en trediedel af det normale boligbyggeri — det vil formentlig sige 6 000—7 000 lejligheder. At bolignøden allerede under de nu foreliggende omstændigheder vil forøges år efter år, er åbenbart, og dette vil naturligvis forværres yderligere, såfremt de tilsagn, som regeringen foreslår at give om udvidelse af vort militærvæsen, bliver til virkelighed. Har regeringen i sine overvejelser taget tilstrækkeligt hensyn til den udvikling, befolkningen forbrugsmæssigt set er inde i, hvor virkningerne af de mange forbrugsbegrænsende foranstaltninger endnu ikke helt er kommet til udfoldelse, men hvor de efterhånden begynder at vise sig, og hvor meget tyder på, at det længere frem i tiden vil blive meget, meget vanskeligt at indkræve nye store skatter udover dem, vi har nu, og som føles som en tung byrde af alle kredse i befolkningen?

Når man taler om den danske befolknings levestandard og Danmarks økonomiske stilling og sammenligner med andre lande, har jeg indtryk af, at man taler om forhold, som har været, men som ikke er mere. Når man f. eks. sammenligner Danmark og Norge, er forholdet jo det, at i løbet af de sidste år er Norges økonomiske stilling blevet meget stærkt forbedret, medens det er gået den modsatte vej for os i Danmark. Når man